

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ УКРАЇНИ

АПЕЛЯЦІЙНА ПАЛАТА

вул. Василя Липківського, 45, м. Київ-35, 03680, МСП, Україна
Тел.: (044) 494 06 06 Факс: (044) 494 06 67

Р І Ш Е Н Н Я

19 липня 2016 року

Колегія Апеляційної палати Державної служби інтелектуальної власності України, затверджена розпорядженням заступника голови Апеляційної палати Шатової І.О. від 22.04.2016 № 36 у складі головуєчого Курносової С.В. та членів колегії Ронського К.П., Томачинського С.М. розглянула заперечення Яковлєва В.П. та Яковлєва В.П. проти рішення Державної служби інтелектуальної власності України (далі – ДСІВ) від 04.04.2016 про відмову у видачі патенту на винахід “Антигравітаційний прилад” за заявкою № а 2014 04708.

При розгляді заперечення до уваги були взяті такі документи:
заперечення вх. № 5987 від 20.04.2016 проти рішення ДСІВ від 04.04.2016 про відмову у видачі патенту на винахід “Антигравітаційний прилад” за заявкою № а2014 04708;

додаток до заперечення вх. № 11377 від 13.07.2016;
копії матеріалів заявки № а2014 04708.

Аргументація сторін

За результатами кваліфікаційної експертизи, проведеної закладом експертизи з урахуванням змін і додаткових матеріалів, поданих у зв’язку з одержанням заявниками попереднього висновку кваліфікаційної експертизи вих. № 27169/ЗА/15 від 14.12.2015 встановлено, що заявлений винахід не відповідає умовам патентоздатності, визначеним для нього частиною 1 статті 7 Закону України “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі” (далі – Закон): за пунктом 1 формули не є промислово придатним.

Експертиза проводилась відповідно до Закону та встановлених на його основі Правил розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України, від 05.03.2002 №197 (далі – Правила розгляду), та з врахуванням Правил складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель, які затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 22.01.2001 № 22 (далі – Правила складання).

При проведенні експертизи заявленого винаходу на відповідність умовам патентноздатності були залучені відомості з наступних документів рівня техніки:

Д1 - Ландсберг Г.С. Элементарный учебник физики. - Том 1, М.: Наука, 1986, - Глава IV §97-§99, Глава VII §149-§152, - с.191-195, 285-289;

Д2 - Энциклопедия физики и техники, Интернет - ресурс <http://www.femto.com.ua>, статті:

“Гидравлика” (http://femto.com.ua/articles/part_1/0760.html),

“Гидродинамика” (http://femto.com.ua/articles/part_1/0769.html),

“Гидростатика” (http://femto.com.ua/articles/part_1/0776.html),

“Потенциальная энергия” (http://femto.com.ua/articles/part_2/3046.html).

Згідно із пунктом 6.5.1.1 Правил розгляду для встановлення промислової придатності перевіряють:

наявність у матеріалах заявки посилання на призначення заявленого об'єкта винаходу;

наявність у первинних матеріалах заявки описаних засобів і методів, за допомогою яких можливе здійснення винаходу в тому вигляді, як він охарактеризований в будь-якому пункті формули. Якщо такі відомості в матеріалах заявки відсутні, допускається, щоб засоби і методи, на які є посилання в заявці, були описані в джерелах інформації, що стали загальнодоступними до дати пріоритету винаходу;

Крім цього, у разі здійснення винаходу за будь-яким пунктом формули, перевіряють, що реалізація вказаного заявником призначення дійсно можлива.

За результатами перевірки вищезазначених умов, що містяться у пункті 6.5.1.1 Правил розгляду, встановлено наступне.

З огляду на родові поняття, використане в формулі, та на основі аналізу опису винаходу, визначено, що наявним призначенням заявленого винаходу є подолання сили тяжіння шляхом створення в ньому підйомної сили. Виходячи з такого твердження можна вважати, що вимога абзацу першого пункту 6.5.1.1 Правил розгляду виконана.

У описі винаходу розкрита сукупність елементів приладу, що вказує на можливість його конструктивної реалізації в тому вигляді, як він охарактеризований в формулі. Отже, вимога абзацу другого пункту 6.5.1.1 Правил розгляду виконана.

У разі здійснення винаходу за формулою винаходу реалізація вказаного заявниками призначення не можлива, з огляду на наступне.

Принцип дії заявленого приладу, який лежить в основі реалізації його призначення, згідно стор. 2 опису, полягає в перерозподілі енергії стиснутих пружин через тиск рідини таким чином, що в одній ділянці приладу, яка представлена циліндрами 1, 16 (з частиною трубопроводів 12, 14, 15) результуюча сила дії пружин на одну частину цієї ділянки приладу, а саме на донця циліндрів 1 та 16, та тиску рідини на протилежну частину ділянки, а саме

на нижнє денце 2 циліндру 1 та на поверхню плити 7 (наявність якої до речі не відображена в формулі винаходу) дорівнює нулю, а тиск рідини, яка знаходиться в іншій ділянці, яка представлена циліндрами 8, на частину цієї ділянки – верхні денця циліндрів 8, створює підйомну силу.

Тобто, по задуму заявників нівелювання тиску рідини в одній порожнині шляхом урівноваження його за допомогою енергії стиснутих пружин, дозволить створити надмірний тиск в іншій порожнині, який створить підйомну силу.

Згідно опису роботи приладу та його креслень, для реалізації дії приладу, пружини мають бути стиснуті, а кран перекритий для фіксування підпружинених в напруженому стані поршнів.

Згідно пояснень принципу дії заявленого приладу, наданих листами заявників, механічна енергія, яка створюється дією заряджених пружних елементів в гідромеханічній системі орієнтується з максимальною дією в одному напрямку і цей нерівномірний розподіл механічної енергії в протилежних напрямках створює механічну динамічну нерівновагу, яка є джерелом виникаючої сили, що приводить в рух конструкцію.

Експертиза не погоджується з цим з наступних причин.

Конструкція заявленого приладу являє собою замкнену систему заповнену рідиною. Враховуючи, що пружини знаходяться в стиснутому стані, перерозподіл їх енергії, яка є потенційною, не може відбутись без переходу пружин в недеформований стан. Отже сила дії пружин на одну частину ділянки приладу не впливатиме на тиск рідини в інших його частинах і потенційна енергія пружно-деформованого тіла в рідині не утворить внутрішню гідромеханічну енергію, рідина залишатиметься в спокійному стані в замкнутій системі, тиск рідини в кожній з його порожнин, виходячи з закону з'єднаних посудин та Закону Паскаля, буде розподілятися однаково, тобто система буде гідростатичною (див. Д1, Д2).

Отже, утворення надмірного тиску біля верхніх донців циліндрів меншого діаметру в заявленому приладі для утворення механічної динамічної нерівноваги не відбудеться, та не призведе до створення в ньому підйомної сили достатньої для подолання сили тяжіння.

Щодо створення механічної динамічної нерівноваги для приведення в рух конструкції, як це зазначено в листах заявників, то, як було зазначено експертизою в пункті 5.1.3 попереднього висновку, для цього необхідно вивільнити енергію стиснутих пружин шляхом надання їм відповідного імпульсу механічним або іншим способом. Враховуючи, що у заявленому пристрою це не відбувається, то, як би не розраховувалась площа горизонтальних перетинів штоків та синхронність їх переміщення, нерівномірного розподілу механічної енергії, при якому би результуюча сила була спрямована вгору і, в частині замкненої системи заповненої рідиною утворився тиск, достатній і необхідний для подолання сили тяжіння, не буде.

Стосовно інформації, яка міститься в листі, в якому заявники вказують на недосконалість і застарілість законів збереження енергії і імпульсу, то у загальновизнаних джерелах достовірної наукової інформації не має даних щодо визнання світовою науковою спільнотою зазначених законів збереження (енергії, імпульсу, моменту імпульсу тощо) недосконалими та застарілими настільки, що можна стверджувати, що будь-який новий прилад може працювати в їх супереч. Зазначені закони та теореми на теперішній день є загальновизнаними світовою науковою спільнотою і незгода заявників та наведені у листі від 16.11.2015 на підтримку цієї думки статті не спростовують того, що ці закони діють.

Тобто можна стверджувати, що у разі здійснення винаходу за формулою винаходу реалізація вказаного заявниками призначення не можлива. Отже, вимога абзацу третього пункту 6.5.1.1 Правил розгляду не дотримана.

Згідно з пунктом 6.5.1.3 Правил розгляду якщо хоча б одна із зазначених у цьому пункті вимог не дотримана, то робиться висновок, що винахід не відповідає умові промислової придатності.

Враховуючи зазначене, винахід за заявленою формулою був визнаний як такий, що не відповідає умові промислової придатності, яка визначена частиною восьмою статті 7 Закону.

На підставі висновку закладу експертизи, 04.04.2016 ДСІВ прийнято рішення про відмову у видачі патенту на винахід “Антигравітаційни прилад” за заявкою № а 2014 04708.

Апелянти заперечують проти такого рішення ДСІВ, оскільки вважають його неправомірним.

На підтвердження своєї позиції апелянти наводять наступні доводи.

У попередньому та остаточному висновках було чимало принципових помилок, а відповіді і пояснення апелянтів враховані лише частково.

Апелянти стверджують, що такого поняття, як “загальновизнане джерело достовірної наукової інформації”, яке згадується у пункті 3.3.3 рішення, в словниках немає, а оскільки воно не визначене, то до нього можна відносити як підручники, так і статті вчених в наукових журналах.

В попередньому і в остаточному висновках експерт проявляє небажання користуватися джерелами сучасного наукового рівня 21-го століття і використовує лише довідкову літературу 70-80-х років пришлого століття.

Оскільки апелянти не погоджуються з висновком експерта про те, що виникнення підйомної сили в “Антигравітаційному приладі” неможливо вони звернулися до Міжнародної академії наук і інноваційних технологій (далі – МАНІТ) з проханням надати висновок відносно заявленого винаходу.

В отриманому висновку МАНІТ вказано наступне: “...таким чином, на векторній діаграмі очевидний нерівномірний розподіл сил, діючих на деталі конструкції в напрямку дії знизу вгору їх більше за рахунок тиску рідини на

верхні днища цидіндрів. При такому розкладі діючих сил можна констатувати виникнення підйомної сили, діючої на конструкцію...”.

Апелянт наводить статті з наукових журналів, які на його думку доводять, що Закон збереження енергії та Закон збереження імпульсу вже застаріли і потребують нової редакції, тому посилання на них некоректне і помилкове.

У США, Італії, Китаї та інших країнах світу видані патенти на винаходи що порушують згадані закони фізики, це – генератор енергії А.Россі, демпфера для вогнепальної зброї нового покоління та інші.

Ураховуючи наведені доводи, апелянти просять прийняти до розгляду заперечення, відмінити рішення ДСІВ від 04.04.2016 про відмову у видачі патенту на винахід “Антигравітаційни прилад” за заявкою № а 2014 04708 та винести об’єктивне рішення по заявці.

Колегія Апеляційної палати вивчила і проаналізувала аргументацію сторін, що міститься в матеріалах справи та яку було наведено під час розгляду заперечення в апеляційному засіданні.

Керуючись пунктом 17.3.13 Регламенту Апеляційної палати, при розгляді заперечення колегія Апеляційної палати перевірила обґрунтованість рішення ДСІВ, у межах доводів заперечення, керуючись Законом, Правилами складання та Правилами розгляду.

Відповідно до частини 1 статті 7 Закону винахід відповідає умовам патентоздатності, якщо він є новим, має винахідницький рівень і є промислово придатним.

Згідно з частиною 8 статті 7 Закону винахід визнається промислово придатним, якщо його може бути використано у промисловості або в іншій сфері діяльності.

Колегія Апеляційної палати, враховуючи відомий рівень техніки, вважає, що охарактеризований у формулі винаходу “антигравітаційний прилад” - це абстрактний (уявний) пристрій, який по своїй суті повинен долати тяжіння Землі. Відомі та існуючі пристрої, які долають тяжіння Землі, тобто літають, отримують цю можливість завдяки процесам, в ході яких відбувається перетворення одного виду енергії в інший. Описуючи принцип дії свого винаходу апелянт заперечує існування в описаному приладі вказаного перетворення енергії. В основі винаходу, відповідно до опису заявки, лежить виникнення внутрішньої гідромеханічної сили, яка без додаткових затрат енергії може піднімати конструкцію вгору.

Колегія, проаналізувавши конструкцію пристрою зазначає, що з матеріалів заявки встановлено, що прилад являє собою замкнену систему заповнену рідиною, а пружини знаходяться в стиснутому стані і не відбувається їх переходу в недеформований стан і вивільнення енергії стиснутих пружин. В такому

випадку не може бути створена механічна динамічна нерівновага в описаному приладі та в ньому не буде створено підйомної сили достатньої для подолання сили тяжіння.

Колегія Апеляційної палати погоджується з висновком експертизи стосовно того, що є неможливим утворення надмірного тиску біля верхніх донців циліндрів меншого діаметру, що приводить до неможливості створення механічної нерівноваги в приладі і відповідно утворення підйомної сили, яка здатна подолати силу тяжіння та підняти конструкцію вгору. Враховуючи наведене, колегія вважає, що реалізація вказаного заявником призначення у разі здійснення винаходу за формулою винаходу дійсно неможлива.

Колегія Апеляційної палати зазначає, що експертиза правомірно використовує загально визнані джерела достовірної наукової інформації, в яких вказано на справедливість фундаментальних законів, зокрема закону збереження енергії та закону збереження імпульсу. При цьому наведені апелянтами статті, які спростовують дані загальновизнані закони, експертизою правомірно не були прийняті до уваги, оскільки твердження, наведені в них, не є визнаними офіційною наукою.

При розгляді заперечення в частині посилання на висновок Міжнародної академії наук і інноваційних технологій (МАНІТ), колегія Апеляційної палати зазначає, що наданий нею висновок містить лише твердження про можливість виникнення підйомної сили, діючої на конструкцію. При цьому даний висновок не містить розрахунків або інших аргументованих обґрунтувань та доказів того, що в заявленому пристрої створено підйомну силу, яка здатна без додаткових затрат енергії зовні подолати силу тяжіння та підняти конструкцію вгору.

Апелянтами також надіслано додаток до заперечення вх. № 11377 від 13.07.2016, в якому вказано посилання на видані патенти України на винаходи, в яких винахідниками та власниками патентів є самі апелянти, та в кожному з яких суть технічного рішення суперечить закону збереження енергії та закону збереження імпульсу.

Колегія Апеляційної палати не може прийняти вказані посилання до уваги, оскільки відомості, розкриті у вказаних патентах не відносяться до матеріалів заявки, а самі патенти не є предметом апеляційного розгляду. Крім того, розкриті в даних патентах об'єкти винаходів мають інше призначення, ніж призначення заявленого винаходу.

Зважаючи на викладене, колегія Апеляційної палати вважає остаточний висновок про невідповідність винаходу умовам патентоздатності за результатами кваліфікаційної експертизи обґрунтованим, а рішення ДСІВ від 04.04.2016 про відмову у видачі патенту на винахід "Антигравітаційний прилад" за заявкою № а 2014 04708 правомірним.

За результатами розгляду заперечення, керуючись Законом України “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі”, Регламентом Апеляційної палати Державної служби інтелектуальної власності України, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 15.09.2003 № 622, колегія Апеляційної палати

в и р і ш и л а:

1. Відмовити Яковлєву В.П. та Яковлєву В.П. у задоволенні заперечення.
2. Рішення ДСІВ від 04.04.2016 про відмову у видачі патенту на винахід “Антигравітаційний прилад” за заявкою № а 2014 04708 залишити чинним.

Рішення набирає чинності з дати його затвердження наказом ДСІВ.

Головуючий

С.В.Курносова

Члени колегії

К.П.Ронський

С.М.Томачинський